

JERNVERKSMUSEUM

Årsmelding for 2025

Våre faste støttespillere:

Kulturdepartementet

AGDER
fylkeskommune

TVEDESTRAND
KOMMUNE

Jernverket ble anlagt i 1665. Jernproduksjonen stanset i 1909, og stålproduksjonen stanset i 1959. Det gamle industrianlegget på Nes Verk har lenge vært ansett som et nasjonalt viktig kulturmiljø. Hammerbygningen, Digelstålverket og Stållagerbua ble fredet allerede i 1967.

Næs Jernverksmuseum ble stiftet i januar 1992, og det ble inngått avtaler om disponering av flere bygninger og arealer. I 1999 ble Nes Verk kåret til Aust-Agders tusenårssted og er tildelt det europeiske kulturminneskiltet.

Museet skal ivareta og formidle det gamle industrianlegget. I tillegg har museet et ansvar for den norske jernverkshistorien. Næs Jernverksmuseum har også fått ansvaret for driften av den romantiske parken Lunden samt Forvaltergården - Tvedestrand Museum. I tillegg har museet faste åpningstider og omvisning i Solberg gruve.

Museet får faste bevilgninger til driften fra Kultur- og likestillingsdepartementet, Agder fylkeskommune og Tvedestrand kommune. Industrianlegget er særskilt prioritert, og inngår i Riksantikvarens bevaringsprogram for tekniske og industrielle kulturminner. Derfor får museet også tilskudd til lønninger og drift fra Klima- og miljødepartementet. Etter regionreformen fordeles disse midlene av fylket.

Stortinget har bestemt at alle Riksantikvarens bevaringsprogram skal avvikles. Fremtidig ordning er fortsatt ikke avklart. Det er derfor fortsatt usikkerhet omkring fremtidig finansiering av den delen av museets drift.

Næs Jernverksmuseums formålsparagraf

Stiftelsen Næs Jernverksmuseum har som hovedformål gjennom formidling og forskning

- å levendegjøre Næs Jernverks virksomhet og utvikling gjennom tidene,
- samt arbeide på samme måte innenfor den samlede norske jernverkshistorie.

Dette skal skje bl.a. gjennom:

- å erverve, samle, bevare og gjøre tilgjengelig bygninger og gjenstander og annet materiale av enhver art tilknyttet Næs Jernverk samt norsk jernverkshistorie i sin alminnelighet.
- å sikre forsvarlig oppbevaring, konservering og dokumentasjon av museets bygninger og samlinger.
- å samarbeide med andre museer, virksomheter, institusjoner og foreninger om utstillinger og formidling.
- å utgi publikasjoner.
- å arbeide i overensstemmelse med International Council of Museum's museumsetiske regler.

Forsidebilde: Høstmarkedet søndag 21. september. Strålende fin dag og publikumsrekord med over 3 000 mennesker!

Innhold

Næs Jernverksmuseums formålsparagraf.....	1
1. Museumsåret 2025 – en sammenfatning	3
2. Formidling	3
3. Forvaltning	7
4. Forskning	8
5. Fornyning	10
6. Styret og ansatte	11

1. Museumsåret 2025 – en sammenfatning

2025 har vært et av de beste årene i museets historie. Vi hadde mer enn 18.000 besøkende, hvilket er på nivå med tidligere rekorder. Det er spesielt hyggelig å konstatere at vi har hatt veldig mange skoleklasser på besøk i både gruva og verket.

«Hammeren» har vært det største restaurerings-prosjektet de siste årene, og 2025 var det første året med ordinær drift. Dette er et gammelt og fredet utstyr, så en må bruke det med måte. Hammeren ble startet søndagene fra slutten av juni og ut august, og 858 personer fikk denne helt unike kulturopplevelsen.

Museet har mange og varierte arrangementer gjennom året. Det er eksempelvis foredrag, smed og håndverksdager, gruvekonsert, høstmarked, jernverksseminar osv. De fleste arrangementene holder meget god kvalitet og har økende oppslutning fra publikum.

Det store forskningsprosjektet «Jerntid» ble ferdig i 2025, og flere av resultatene ble publisert i løpet av året.

Venneforeningen er aktiv med flere egne arrangerer gjennom året. I tillegg bidrar de med mange frivillige på både dugnader og ved gjennomføring av større arrangementer.

2. Formidling

Omvisning og undervisning

Jernverksmuseet var åpent alle dager fra 1. juni ut august, samt søndagene i mai og september. Publikum får omvisning med guide i sesongen, og skoleklasser får undervisning. De besøkende får se en kort introduksjonsfilm før guiden tar dem med inn i museets bygninger. På denne måten fortelles historien om jern- og stålproduksjon og om arbeidsforholdene ved verket.

Grupper, lag og foreninger som besøker jernverksmuseet får omvisningene tilpasset egne ønsker. Museet tar imot grupper og skoleklasser store deler av året, hvor første gruppe i 2025 var Sam Eydes VG1 teknologi og industriklasse den 21. januar og siste gruppa var 20. desember. Jernverksmuseet fikk i år som i fjor innvilget skoleopplegg gjennom Arendal kommunes egne midler til Den Kulturelle Skolesekken (DKS). Opplegget, kalt «*Fra gruva til verket – fra jernmalm til jern*», ble gjennomført i løpet av uke 17, 18 og 19. I 2025 var mer enn 350 elever gjennom dette opplegget.

I sammenheng med skolebesøk og undervisning, har en ny mulighet åpnet seg for museet. I forbindelse med arbeidet som blir utført i Storelva har enkelte skoleklasser vært svært interessert i å få spesialtilpasset omvisninger. Interessen har særlig dreid seg om vannkraftens utvikling og betydning i Norge, historisk utvikling av teknologi og konsekvensene dette har for naturen. Det er ikke bare dagsaktuelle temaer, men føyer seg inn i de overordnede målene satt i langtidsplanen for 2020-2030 som fokuserer på at museet sitter på en del spesialkompetanse på flere fagfelt som er viktig for andre. Herunder at «...*det er viktig at museet bidrar aktivt til at denne kunnskapen kommer andre til nytte...*» (2.9) og at «...*Hammerdammen, herunder vannfallet, er et sentralt element ved museets formidling...*» (1.4) Museet syntes det er hyggelig at elever viser interesse, og ser på museet som en arena hvor de har mulighet til å lære om den historiske utviklingen innen vannkraft. Da særlig med tanke på den helt grunnleggende forutsetningen Storelva var for jernverket.

Knut presenterer Storelva prosjektet for årets siste gruppe

5 og 6 trinn fra Flostad på vei opp Solbergheia

Til sammen besøkte 1827 elever og lærere Næs jernverksmuseum, Solberg gruve og Holt skoleseminar i 2025. Av disse deltok 362 elever i DKS-opplegget, 480 elever i ordinære opplegg og 104 elever på en spesiell fagdag.

Forvaltergården

Forvaltergården – Tvedestrand museum er innredet med utstillinger, krambod og apotekerinteriør fra 1929. i Forvaltergårdens underetasje driver Linn Morken Rasmussen «Museumshaven Cafe og kulturscene». Fra 27. juni til 17. august hadde Solfrid Lindblom kunstutstillingen «*Soft Tectonics*», i andre etasje.

Utstillingene og kramboden i første etasje var åpent fra 21. juni t.o.m. 17. august. I år var 1 881 personer innom. Dette er et gratis tilbud.

Solberg gruve

Solberg gruve var jernverkets «hjemme-gruve» og er i dag museets besøksgruve. Her kan publikum bli med 100 meter inn i fjellet. Gruva var åpen hver søndag i sommersesongen fra 1. juni t.o.m. 31. august.

27. juli hadde museet familiesøndag. «Full Pakke» var en dag som var tilegnet hele prosessen fra jernmalm til smijern. Dagen begynte på Næs hvor de besøkende ble fraktet med veteranbuss til Solberg Gruve. Her fikk de en kort innføring i Arendalsfeltet, fikk oppleve fyrsetting og full omvisning inne i gruva. Deretter ble de fraktet tilbake til verket med påfølgende omvisning på jernverksmuseet. Dagen ble avsluttet med demonstrasjon av hammeren. Museet har i tillegg samarbeidet med koret «JoinUs» og hadde konsert i gruen 15. juli.

Solberg gruve hadde totalt 1 446 besøkende.

Gruvekonsert - JoinUs

Lunden parken

Lunden er et parkanlegg fra begynnelsen av 1800-tallet. I tillegg til å være en viktig del av museumsanlegget og et lokalt rekreasjonsområde, har Lunden også blitt brukt til forskning og formidling. Museet har bl.a. samarbeidet med pensjonistforeningen, Bygdekvinnelaget, Lions, Friluftsrådet Sør og Tvedestrand eldreråd om å ha en «sommerdag på Næs Jernverksmuseum» for eldre. Her møtte i underkant av 100 mennesker opp. I tillegg har det vært gudstjeneste og barnedåp.

Arrangementer

Jernverksmuseet har en rekke arrangementer i løpet av året, med foredrag i vinterhalvåret og større arrangement i sommerhalvåret.

Her er en oversikt over gjennomførte arrangement

Større publikumsarrangement

1. mars	«UKE 9» med 3 forskjellige foredrag
19. juni	Eldredag – sommerdag på Næs Jernverksmuseum - i samarbeid med flere (se over)
27.-29. juni	Smed- og handverksdager
13. juli	Barnas jernverkssøndag
15. juli	Gruvekonsert - i samarbeid med JoinUs
27. juli	Familiearrangement «Full pakke»
21. september	Høstmarked
9. oktober	Jernverksseminar
1. desember	Julegrantenning
19. desember	Julekonsert Holt Kirke – i samarbeid med Holt Vel

Foredragsserie

30. januar «Det klipperne yder – af mynten vi nyder»
ved Per Halvor Sælebakke
25. februar «Om bergverk, mynter og Mynten på Kongsberg»
ved Per Halvor Sælebakke
29. april «Holt Kirke – lokaleid og lokalt bevart i 300 år» ved Håkon Haugland
30. september «Kreativitet, identitet og tilpasning – om taternes bidrag som metallhåndverkere i det norske bondesamfunn»
ved Mari Østhaug Møystad
28. oktober «Fra Norden kommer gull – om gullgruver og gullforekomst i Norge, og en del om naiv optimisme og hemningsløs investeringslyst!»
ved Per Halvor Sælebakke
25. november «Støpejernsovnens form og varme – Ovner og varmeteknologi 1850-1940» ved Hilde Woxen Stormark

«Opplev Hammeren»

Museet har tre store gamle vannhjulsdrevne hammere. I løpet av de siste årene har den ene hammeren blitt satt i stand slik at den kan kjøres, og 2025 var det første året med ordinær drift.

Dette er et gammelt og fredet utstyr, så en må bruke det med måte. Hammeren ble kun startet søndagene fra slutten av juni og ut august, og 858 personer fikk denne helt unike kulturopplevelsen.

Det er fortløpende gjort justeringer og tilpasninger for å bedre publikumsopplevelsen, og dette er en kontinuerlig prosess.

Benjamin og Hammeren. Foto: Rasmus Loen

Eksterne foredrag

25. september «Vannkraft på Nes Verk gjennom tidene»

Holt Bedehus Knut B. Aall

19. november «Norsk jernverkshistorie» Folkets hus Tvedestrand Knut B. Aall

Andres arrangement

Jernverkets venner

Næs Jernverksmuseums Venner er en venneforening som har som formål å være til gagn for museet og til glede for medlemmene. Venneforeningen er en samarbeidspartner som ønsker å skape en sosial møteplass for de

Venneforeningen på tur i oktober 2025. Plassvandringstur i området rundt Jernverket med Oddbjørn Johannessen som guide.

med spesiell interesse i jernverkshistorie, både lokalt og nasjonalt. Venneforeningen er også viktige medhjelpere på større arrangement slik som Barnas Jernverkssøndag og Høstmarkedet.

I tillegg til å være en viktig samarbeidspartner, har Jernverkets Venner arrangert egne medlemsmøter og turer.

25. mars	Årsmøte og foredrag med Per Halvor Sælebakke
7. mai	Medlemsmøte – Digelstålverket og besøk hos Spor 1
17. august	Medlemstur – Lerestvedt gruve og Froland Verk
26. august	Medlemsmøte – Opplev Hammeren
19. oktober	Medlemstur- plassvandring og besøk i Hammerbakken

Venneforeningens styre bestod i 2025 av følgende medlemmer: Anne Ma. Nyerrød (styreleder), Tore Vågsmyr (nestleder), Egil Fiane (kasserer), Ole-Willy L. Gundersen (sekretær) Dag Ellefsen (styremedlem), Bitte Tolleshaug og Aud Nylén (varamedlem). Venneforeningen avholdt årsmøte 25. mars 2025.

Jernverkets venner har pr. dags dato 118 medlemmer.

Spor 1 Team Norway

Spor 1 Team Norway holdt modelljernbaneutstilling. Utstillingen står i museets industrihall og hadde åpent søndager i sommersesongen fra 1. mai t.o.m 21. september. Spor 1 hadde totalt 680 besøkende

3. Forvaltning

Næs jernverksmuseum disponerer et stort anlegg med 11 antikvariske bygninger. Bygningene har et kontinuerlig behov for vedlikehold og reparasjoner, dette arbeidet foregår hele året. I tillegg har museet ansvar for den romantiske parken Lunden og Solberg gruve. Forvaltningsoppgaven innebærer også ansvar for og utvikling av gjenstandssamlingen, kunstsamlingen og biblioteket. Det gamle jernverksarkivet eies av AS Jacob Aall & Søn, men museet jobber med å gjøre det tilgjengelig ved transkribering og publisering.

Jernkonservering

Museet tar oppdrag med elektrolysebehandling av jern-gjenstander for andre. Eksempelvis behandlet vi mer enn 100 gjenstander fra Brattekleiv skipsverft i 2025.

I tillegg konserverer vi hvert år en rekke ovner fra museets samling. Deretter blir de avfotografert og publisert på Digitalt Museum sammen med relevant informasjon.

Arbeid utført utover vanlig vedlikehold

- Uvær - Opprydding etter vinteren i Lunden
- Endeveggen på Snekkerboden er restaurert med vinduer og utskifting av stolpe
- Luking av vannplanter i Lundkjenna i parken

- Vi måtte skifte et par alarmsentraler
- Det har vært mye rydding av trær etter ekstremvær
- Det er laget nytt overbygg på utendørs-scenen i Forvaltergården
- Det er laget noe ny innredning til resepsjonen i Snekkerboden
- Reparasjon og ombygging av sprinkleranlegget i Masovnen og Hammeren.

Museets gjenstandssamling

I løpet av året har det kommet mange nye gjenstander i vår samling. Samlingen har i 2025 blitt komplementert med følgende:

Gaver fra Trygve Eriksen: Formerverktøy, stempel, ljå, snøskuffer, biler, ulike gjenstander laget av tidligere arbeidere ved verket: speil og bilderammer i støpejern, strykejern og kaffekvern, kakejern og spyttebakke.

Andre gaver: 1 Minnemynt og 1 Ovnsplate (kortsida fra Bærums verk)

4. Forskning og formidling

Tidsskriftet Fortuna

Fortuna nr 9 ble utgitt midt i desember 2024, så det var i praksis først etter årsskiftet at den ble tilgjengelig for publikum. I løpet av året har vi solgt og fordelt mer enn 200 stk.

Arbeidet med artikler til nytt nummer har startet, men det er ikke avklart når det kan utgis.

Forskningsnettverk og forskningssamarbeid

Forskningsprosjektet «*Jerntid – de gamle jernverkene og de nye bærekraftsmålene*»

Prosjektet ble ledet av Næs Jernverksmuseum ved Frank Meyer og var et samarbeid mellom flere museer, herunder Aust-Agder museum og arkiv, Vestfoldmuseene og Østfoldmusene.

Prosjekter har gått over flere år og ble støttet med mer enn 2,1 mill. fra Kulturdirektoratet. Fire fagfelleverderte artikler fra forskningsprosjektet ble publisert bl.a. i *Heimen* 2/2025 (se nedenfor). Tilsvarende ble tre av bidragene presentert under Jernverksseminaret «Jerntid & Ståltid, 2025. Et fjerde foredrag ble presentert i foredragsserien tirsdag 25. november.

Brukerforespørsler og veiledninger

- Fredrik Dale besvarer mange henvendelser om ovner og lignende
- Karl Richard Bie har hjulpet folk med transkribering og litt opplæring

Transkripsjoner

- Karl Richard Bie har transkribert mange brev mellom Jacob Aall og Nils Hofman Bang.
- Helge Arnulf Sølvberg har transkribert rettsprotokollen vedrørende den kaprede briggen Kolbjørnsviken fra 1810

Fagfellevurderte artikler

De gamle jernverkene i lys av FNs bærekraftsmål, i *Heimen. Tidsskrift for lokal og regional historie*, 62, 2, 2025: 118-121. Museets historiker og forsker Frank Myer hadde skrevet to av de vitenskapelige artiklene:

«*Omforming av menneskenaturen*»: Hvordan jordbruksfolk ble til jernverksarbeidere, i *Heimen. Tidsskrift for lokal og regional historie*, 62, 2, 2025: 122-135.

«*Jernverk som håndverksmessige, naturvitenskapelige og kulturelle kunnskapssteder*»: Eksempelet Båseland og Næs 1665-1884, i *Heimen. Tidsskrift for lokal og regional historie*, 62, 2, 2025: 156-171

Deltakelse i nettverk

- Museet deltar i følgende museumsnettverk:
Bergverksnettverket, Herregårdsnettverket og Kulturlandskapsnettverket.
- Norsk Industrierarv - Museet er representert i styret ved Knut Aall.
- Visit Sørlandet - Brita Flor deltar på samlingene til.
- Nettverk for reiseliv, opplevelser og handel i Tvedestrand kommune.

Sosiale Medier

Museet har blitt mer aktiv og synlig på sosiale medier. Vi bruker det også mer til markedsføring av arrangementer. Det synes å gi god effekt. Eksempelvis hadde museet mer enn 51.000 visinger av Høstmarkedet på Facebook.

5. Fornyng

Oppgradering av Snekkerboden

Snekkerboden er start og slutt for alle besøk. Her er resepsjon, enkel kafé og kjøkken, museumsbutikk, kinosal og toalett. Bygget ble ominnredet til dette formålet i 1994. Siden har lite blitt gjort og behovet for oppgradering og forandring har vært stort.

I løpet av 2025 har man med enkle grep oppgradert og fornyet publikumsmottaket Snekkerboden. Grunntanken var et ønske om å utvide gavebutikken, samt forbedre- og øke sittemulighetene for besøkende. Vi har prøvd å holde seg autentisk til allerede eksisterende inventar, men man har tilføyd enkelte elementer som naturlig glir inn. Plassen i rommet er begrenset, mens bruksområdet skal dekke mye.

Selve museumsbutikken har fått et bredere produktutvalg, med forskjellige kategorier og prisklasser. Det er i tillegg lagt vekt på *branding*, altså fokus på eget varemerke og logo. Slike produkter involverer caps, t-skjorte, handlenett, osv. I samarbeid med bl.a. Jonny Vindfjell, som har laget skjærefjøl, smørekniver og tre-biler med logo og selger disse som suvenirer.

Mye av dette arbeidet ble mulig grunnet stor innsats og frivillig arbeid fra Monica Kjellman-Chapin og Margot-Johanne Løvdaal Gundersen. I tillegg hjalp Benjamin Kjellman-Chapin med utlån, smiing og opphenging av hyller. Det meste av snekkerarbeid er utført av museets faste stab, men Jan Helge Gundersen og Styrkar Braathen hjalp til med frivillig innsats. Anne Mette Amdahl bidro med sying av puter til benkene.

Sommerkontor

Med å utvide internettilgangen opp til det gamle kontoret har vi fått nærmere kontakt til selve publikum og de sesongansatte. I tillegg til å ta i bruk mer av museets bygningsmasse, har man lettere kunnet steppe inn ved behov eller tilpasse omvisningene uten at man har behøvd å utvide bemanningen. Man har ved å være nærmere der det faktisk skjer i høysesongen, fått en mer helhetlig forståelse av sesongen, tettere bånd til de sesongansatte og generelt kunnet jobbe mer effektivt.

Omorganisering av utstilling

For første gang på over 100 år ble det levert trekull til masovnen. Eller rettere sagt, museet startet en etterlenget omorganisering hvor en plasserte gjenstander der de har en mer naturlig tilhørighet. Bildet viser f.eks. at kullkurven ble flyttet fra maskinen til masovnen der den hører hjemme. Tanken med denne jobben er å bedre formidlingen ved å kunne presentere ulike prosesser i en mer naturlig rekkefølge.

Bygging av kraftverk og fiskepassasje

Gjennom store deler av året har det pågått byggearbeider midt i museumsområdet. Byggherre er AS Jacob Aall & Søn (det tidligere jernverksfirmaet). Den gamle fiskeheisen har blitt fjernet, og arbeidet med å bygge kraftverk og fisketrapper har startet. Arbeidene vil fortsatte også inn i sommersesongen 2026. Prosjektet har ikke vært problematisk for museets drift.

Kompetanseheving

- Februar – Lars Tore Vintermyr holdt kurs for Karl Richard Bie i bruk av protokollskanner.
- Mai - I samarbeid med Agder Fylkeskommune avholdt et 3 dagers kurs i muring med kalk. Kursholderne var Tore Granmo og kurset ble holdt på museet.
- Juli - Museet gjennomførte et kombinert brann- og førstehjelpskurs for de ansatte og sommeransatte. Kurset var obligatorisk og fokuserte på forebyggende branntiltak og rutiner ved en eventuell brann. Representanter fra Medic Makeup gjennomgikk grunnleggende førstehjelp med særlig fokus på bruk av hjertestarteren museet har i Snekkerboden.

6. Styret og ansatte

Styret

Ved starten av året hadde styret følgende sammensetning:

Oppnevnt av	Styremedlem	Varamedlem
Riksantikvaren	Øystein Djupedal (Styreleder)	Anna Ma. Nyerrød
Agder Fylkeskommune	Jan Dukene	Geir Støylen
Tvedestrand Kommune	Tage Thorsen	Anna Hjeltnes
AS Jacob Aall & Søn		Erlend Solberg
AS Jacob Aall & Søn	Torstein Moland	
De ansatte	Brita Flor	Fredrik Dale

Som følge av endringer i stiftelsesloven, var det nødvendig å endre styret slik at det ble bedre kjønnsbalanse. I løpet av våren foretok de respektive stifterne justerte oppnevninger til styret, slik at styret fikk god kjønnsbalanse. Den nye styresammensetningen er nå:

Oppnevnt av	Styremedlem	Varamedlem
Riksantikvaren	Øystein Djupedal (Styreleder)	Anna Ma. Nyerrød
Agder Fylkeskommune	Jan Dukene	Harriet Møller Lindset
Tvedestrand Kommune	Anna Hjeltnes	Tage Thorsen
AS Jacob Aall & Søn	Torstein Moland	Erlend Solberg
AS Jacob Aall & Søn	Linken Apall-Olsen	Kari Skippervold
De ansatte	Brita Flor	Fredrik Dale

Ansatte

I utgangspunktet har museet en fast stab på 5 personer i 100 % stillinger. I tillegg jobber Karl Richard Bie som museumsmedarbeider i 60 % stilling. Det er en tiltakstilling han har hatt i mange år. Frank Meyer er ansatt som historiker og forsker i 100% stilling. Siden mai 2024 har han fått innvilget 80 % permisjon. Den permisjonen ble forlenget ut 2025. Meyer har valgt å si opp stillingen sin fra årsskiftet.

Navn	Stilling	Stillingsbrøk %
Knut Benjamin Aall	Daglig leder	100 %
Fredrik Dale	Fagkonsulent	100 %
Brita A. A. Flor	Museumspedagog	100 %
Øyvind Bergan	Vaktmester/fagarbeider	100 %
Frank Meyer	Historiker og forsker	20 %
Karl Richard Bie	Museumsmedarbeider	60 %

Museumspedagogen ble langtidssykemeldt tidlig på året. Heldigvis fikk vi engasjert Margot-Johanne Løvdal Gundersen et halvt år. Hun har lang erfaring, og gikk rett inn i stillingen. Takket være hennes gode innstas kom vi gjennom sesongen på godt vis.

I tillegg har museet i samarbeid med NAV, hatt utplassert en person på arbeidstrening. I første omgang 50 % i tre måneder, dette ble siden forlenget med et par måneder ekstra.

På slutten av året hadde vi også samarbeid med NAV om arbeidstrening.

Sesongansatte

I sommerhalvåret har museet sesongansatte på jernverksmuseet, i Solberg gruve og i Forvaltergården – Tvedestrand museum. Sesongen 2025 har museet hatt følgende sesongansatte: Maria Vaaje, Anders Gliddi, Alvar Bergendal Nielsen, Kasper Baasland, Ine Øynes, Camilla Vestøl Fresvik, Gunhild Bakken Hagelia, Sofie Lindland og Linus Olsbu.

I tillegg har museet hatt flere hjelpere, både unge og gamle, som har bistått med vedlikehold og betjening, og bistand under arrangementer.

Totalt hadde museet 6,08 årsverk i 2025. I tillegg anslår vi at den frivillige/ubetalte innsatsen til å være omtrent 0,48 årsverk.

Økonomi

Det er viktig at museet klarer å bygge en positiv egenkapital. Derfor var det gledelig at årsregnskapet for 2025 viser et overskudd på kr 267.171,-. Dette resultatet skyldes i hovedsak eksternt finansierte prosjekter og at vår historiker hadde 80% permisjon.

Realiteten er at finansieringen av museets drift har blitt vesentlig svekket de siste årene. Reduksjonen i driftstilskuddet fra Tvedestrand kommune er viktigste årsak. Konsekvensen er at vi ikke kan tilsette ny historiker i full stilling.

Avslutningsvis vil Næs Jernverksmuseum takke faste støttespillere og Jernverkets Venner. Deres bidrag er av helt avgjørende betydning for museets virksomhet

Øystein Djupedal
Styreleder

Knut Aall
Daglig leder

Næs Jernverksmuseum Nesverkveien 240 4934 Nes Verk Norge	Org nr 977 112 915 MVA Tlf. +47 371 60 500 www.jernverksmuseet.no post@jernverksmuseet.no
---	---

**Stiftelsen Næs Jernverksmuseum
2025**

Resultatregnskap

	Note	2025	2024
DRIFTSINNTEKTER			
Salgsinntekter		1 074 462	1 060 058
Annen driftsinntekt		7 335 377	8 881 519
Sum inntekter		8 409 839	9 941 577
DRIFTSKOSTNADER			
Varekostnad		558 334	1 145 298
Lønn og honorarer	2,3	5 317 019	5 220 940
Avskrivning varige driftsmidler		218 461	230 427
Andre driftskostnader		1 727 829	2 680 789
Sum driftskostnader		7 821 643	9 277 455
DRIFTSRESULTAT		588 196	664 122
FINANSINNTEKTER OG -KOSTNADER			
Renteinntekter		34 155	51 882
Annen finansinntekt		28 385	27 640
Rentekostnader		383 333	410 415
Andre finanskostnader		231	248
NETTO FINANSPOSTER		-321 025	-331 141
ÅRSRESULTAT		267 171	332 981
OVERFØRINGER			
Overført annen egenkapital		267 171	332 981
SUM OVERFØRT		267 171	332 981

Balanse

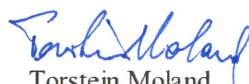
	Note	2025	2024
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom		7 336 501	7 519 318
Maskiner og utstyr		22 664	35 648
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontorm.		5 853	28 512
Sum anleggsmidler		7 365 017	7 583 478
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler		10 000	10 000
Andre langsiktige fordringer		169 610	169 610
Sum finansielle anleggsmidler		179 610	179 610
Sum anleggsmidler		7 544 627	7 763 088
OMLØPSMIDLER			
Varer		337 307	291 787
Fordringer			
Kundefordringer		13 503	31 766
Andre kortsiktige fordringer		258 994	834 114
Bankinnskudd, kontanter o.l.		398 732	276 711
Sum omløpsmidler		1 008 536	1 434 378
SUM EIENDELER		8 553 163	9 197 467

Balanse

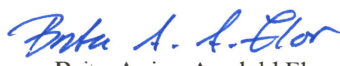
	Note	2025	2024
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Innskutt grunnkapital			
Annen innskutt egenkapital		1	1
Sum innskutt egenkapital		1	1
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		1 517 950	1 250 778
Sum opptjent egenkapital		1 517 950	1 250 778
SUM EGENKAPITAL		1 517 951	1 250 779
GJELD			
Andre avsetninger for forpliktelser		10 986	10 986
ANNEN LANGSIKTIG GJELD			
Øvrig langsiktig gjeld		6 007 449	6 301 314
Sum annen langsiktig gjeld		6 007 449	6 301 314
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		137 824	21 235
Skyldige offentlige avgifter		312 799	354 327
Annen kortsiktig gjeld		566 156	1 258 825
Sum kortsiktig gjeld		1 016 778	1 634 388
SUM GJELD		7 035 213	7 946 687
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		8 553 163	9 197 467

Nes Verk, 18.02.2026
Styret for Stiftelsen Næs Jernverksmuseum

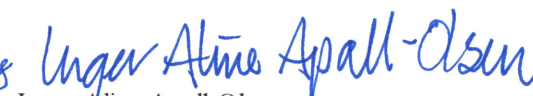

Øystein Kåre Djupedal
Styrets leder

Torstein Moland
Styremedlem

Jan Dukene
Styremedlem

Brita Anine Amdahl Flor
Styremedlem

Anna Hjeltnes
Styremedlem

Inger Aline Apall-Olsen
Styremedlem

Knut Benjamin Aall
Daglig leder

Noter til årsregnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper

Virksomheten er en stiftelse som driver på Næs Verk i Tvedestrand.

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven 1998. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder. I utgangspunktet er det reglene for regnskapsoppstilling for små foretak som er benyttet.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld.

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifiseringen av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Langsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring. Enkelte poster er vurdert etter andre regler, og redegjøres for nedenfor.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene er som hovedregel fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Note 2 Årsverk, lønn og ytelser

Antall årsverk i regnskapsåret: 5,5

Note 3 Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer, aksjeeiere med videre

Det er ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelse til ledende personer, aksjeeiere m.v

Til styret i Stiftelsen Næs Jernverksmuseum

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Stiftelse Næs Jernverksmuseum sitt årsregnskap som viser et overskudd på kr 267 171. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2025, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2025 og av dets resultat og kontantstrømmer for regnskapsåret i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge og den internasjonale revisjonsstandarden for revisjon av regnskap til mindre komplekse enheter (ISA for MKE). Våre oppgaver og plikter i henhold til denne standarden er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i

Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og på tilbørlig måte opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA for MKE, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:

<https://www.revisorforeningen.no/om-revisjon/revisjonsberetning-revisors-oppgaver-og-plikter/>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om utdeling og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig. Stiftelsen foretar ikke utdelinger.

Ketil Raknes
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

KETIL RAKNES

Statsautorisert revisor

På vegne av: Sørlandet kommunerevisjon IKS

Serienummer: bankid.no no_bankid:9578-5995-4-4843876

IP: 159.171.xxx.xxx

2026-02-26 13:59:51 UTC

Dette dokumentet er signert digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerte dataene er validert ved hjelp av den matematiske hashverdien av det originale dokumentet. All kryptografisk bevisføring er innebygd i denne PDF-en for fremtidig validering.

Dette dokumentet er forseglet med et kvalifisert elektronisk segl. For mer informasjon om Penneos kvalifiserte tillitstjenester, se <https://eutil.penneo.com>.

Slik kan du bekrefte at dokumentet er originalt

Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, kan du se at det er sertifisert av **Penneo A/S**. Dette beviser at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret siden tidspunktet for signeringen. Bevis for de individuelle signatørenes digitale signaturer er vedlagt dokumentet.

Du kan bekrefte de kryptografiske bevisene ved hjelp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringsverktøy for digitale signaturer.